

Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu

Základní škola Sokolov, Běžecká 2055 pracoviště Boženy Němcové 1784

Název a číslo projektu: Moderní škola, CZ.1.07/1.4.00/21.3331

Šablona: III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada/předmět(oblast): Česká republika

Číslo výukového materiálu: 10_Z_08

ČR – Surovinové zdroje na našem území

Anotace:

Výukový materiál je zaměřen na učivo Česká republika. Doplnuje učebnici Zeměpis 8 od nakladatelství Fraus. Materiál má sloužit jako zápis pro žáky. Jeho součástí jsou úkoly na zaměřující se na práci s atlasem, vyhledávání informací.

Klíčová slova: Česká republika, nerostné suroviny

Předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Autor: Mgr. Josef Hubený

Použité zdroje:

Jeřábek Milan a kol.. Zeměpis 8. 1. vydání. Plzeň: Fraus, 2006. 128 s. ISBN 80-7238-486-4

Česká republika-sešitový atlas pro základní školy a víceletá gymnázia. 2. Vydání. Praha: Kartografie Praha, 2010. 32 s.

Školní atlas světa. 1. vydání. Praha: Kartografie Praha, 2005. 176 s. ISBN 80-7011-730-3

Lexikon zemí světa. 1. Vydání. Prha: Kartografie Praha, 2005. 224s. ISBN 80-7011-877-6

5. Surovinové zdroje na našem území

- vše, co člověk z přírody využívá, nazýváme přírodní zdroje. Rozdělujeme je na obnovitelné a neobnovitelné.

? Napiš 3 příklady obnovitelných a neobnovitelných přírodních zdrojů.

obnovitelné zdroje: _____

neobnovitelné zdroje: _____

- **surovinovými zdroji** rozumíme neobnovitelné suroviny neboli nerostné suroviny, které vznikají nezávisle na člověku, jejich ložiska nemůžeme ovlivnit. Rozlišujeme 3 skupiny nerostných surovin:

a) **energetické** – využívají se k získávání energie (elektrické, tepelné, pohybové).

- černé uhlí – podpovrchová těžba; starší a výhřevnější než hnědé uhlí
- hnědé uhlí – povrchová lomová těžba
- ropa a zemní plyn – velmi malá, ale kvalitní ložiska
- uran – těžba v hlubinných dolech až 1200 m pod povrchem

? Doplň do tabulky chybějící údaje:

<i>surovina</i>	<i>oblast těžby</i>	<i>využití</i>

b) **rudy** - suroviny ze kterých se vyrábějí kovy (železná ruda, rudy zinku, niklu, stříbra, zlata, ...). Jejich naleziště jsou již prakticky vyčerpány a v současnosti se na našem území netěží.

c) **nerudy** – v ČR jsou to především suroviny využívané ve stavebnictví a ve sklářském a keramickém průmyslu ⇨ vápenec, kaolín, sklářské písky, cihlářské hlíny, šterkopísky, žula.

? Zakroužkuj suroviny, které se těží v Karlovarském kraji.

černé uhlí uran hnědé uhlí vápenec kaolín keramické jíly ropa

? Zjisti, k čemu se využívá kaolín.

- **rekultivace** - obnova těžbou zdevastovaných území je nedílnou součástí těžby nerostných surovin.

? Jaké příklady rekultivace můžeme najít v okolí Sokolova?

5. Surovinové zdroje na našem území

- vše, co člověk z přírody využívá, nazýváme přírodní zdroje. Rozdělujeme je na obnovitelné a neobnovitelné.

? Napiš 3 příklady obnovitelných a neobnovitelných přírodních zdrojů.

obnovitelné zdroje: sluneční energie, vody, vítr, biomasa

neobnovitelné zdroje: železná ruda, ropa, zemní plyn, zlato, stříbro, ...

- **surovinovými zdroji** rozumíme neobnovitelné suroviny neboli nerostné suroviny, které vznikají nezávisle na člověku, jejich ložiska nemůžeme ovlivnit. Rozlišujeme 3 skupiny nerostných surovin:

a) **energetické** – využívají se k získávání energie (elektrické, tepelné, pohybové).

- černé uhlí – podpovrchová těžba; starší a výhřevnější než hnědé uhlí
- hnědé uhlí – povrchová lomová těžba
- ropa a zemní plyn – velmi malá, ale kvalitní ložiska
- uran – těžba v hlubinných dolech až 1200 m pod povrchem

? Doplň do tabulky chybějící údaje:

<i>surovina</i>	<i>oblast těžby</i>	<i>využití</i>
černé uhlí	Karvinsko	výroba koksu, hutnictví
ropa	Hodonínsko	pohonné hmoty, maziva, plasty, léky
uran	Dolní Rožínka	Jaderná energetika
hnědé uhlí	Sokolovsko, Mostecko	tepelné elektrárny

b) **rudy** - suroviny ze kterých se vyrábějí kovy (železná ruda, rudy zinku, niklu, stříbra, zlata, ...). Jejich naleziště jsou již prakticky vyčerpány a v současnosti se na našem území netěží.

c) **nerudy** – v ČR jsou to především suroviny využívané ve stavebnictví a ve sklářském a keramickém průmyslu ⇒ vápenec, kaolín, sklářské písky, cihlářské hlíny, šterkopísky, žula.

? Zakroužkuj suroviny, které se těží v Karlovarském kraji.

*černé uhlí uran **hnědé uhlí** vápenec **kaolín** **keramické jíly** ropa*

? Zjisti, k čemu se využívá kaolín.

Používá se k výrobě porcelánu

- **rekultivace** - obnova těžbou zdevastovaných území je nedílnou součástí těžby nerostných surovin.

? Jaké příklady rekultivace můžeme najít v okolí Sokolova?

koupaliště Michal

golfové hřiště

vodní nádrž Medard